

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת בבא בתרא דף ע"ט
Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's Halachah of

מכר בור

מכר מימיה

If a person sold a pit, the water inside is included in the sale, because

מוכר בעין יפה מוכר

One sells generously, and

כל הנני דקחשיב בטיילי להני דקביעי

The above-mentioned contents are considered a part of the fixed area that contains them.

A

מכר בור
מכר מימיה

מוכר
בעין יפה מוכר

כל הנני דקחשיב
בטיילי להני דקביעי

B

The discussion of whether one is liable מעילה if he benefits from the contents of a הקדש item, which depends on whether at the time of הקדש the item was מלאין, the contents were existent, or ריקנין, the contents were non-existent.

אדם מקנה דבר שלא בא לעולם

Whether or not one can make a transaction now, to take effect later, for something that it cannot take effect now because it is as of yet non-existent?

דנין דין גבוה מדין הדיוט

Whether the Halachos of הקדש can be derived from the Halachos of a common person?

B

מעילה
מלאין ◆ ריקנין

אדם מקנה
דבר שלא בא לעולם

דנין דין גבוה
מדין הדיוט

1 So let's review ...

The previous Mishnah taught that along with the following sold items, their contents are also included in the sale:

מכר אשפה

מכר זבלה

If a person sold a dump, the manure is included in the sale.

מכר בור

מכר מימיה

If he sold a pit, the water inside is included.

מכר כוורת

מכר דבורים

If he sold a beehive, the bees inside are included.

מכר שובך

מכר יונים

If he sold a dovecote, the doves inside are also sold, because ® our Mishnah holds

מוכר בעין יפה מוכר

One sells generously, and

כל הני דקחשיב

בטיולי להני דקביעי

In all the above-mentioned items the contents are considered a part of the fixed area that contains them.

However, vice versa

מכר זבל

לא מכר אשפה

If a person sold manure, the dump is not included, even though מוכר בעין יפה מוכר, because the dump is not associated with its contents; ®

The Gemara in the end of the Daf cites a Braisa in which this is actually a Machlokes

מכר בור

לא מכר מימיו

The תנא קמא says that if a person sold a pit, the water in it is not included, because

מוכר בעין רעה מוכר

One sells begrudgingly.

While רבי נתן says

מכר בור מכר מימיו

The water in it is included, because

מוכר בעין יפה מוכר

One sells generously;

=====

1

מלך

מכר בור

מכר מימיה

If he sold a pit,
the water inside
is included.

מכר אשפה

מכר זבלה

If a person sold a dump,
the manure is included
in the sale.

מכר שובך

If he sold a dovecote,
the doves inside
are also sold,

מכר כוורת

If he sold a beehive,
the bees inside
are included.

Because our Mishnah holds

מוכר בעין יפה מוכר

One sells generously, and

כל הני דקחשיב

בטיולי להני דקביעי

*In all the above-mentioned items
the contents are considered a part of the fixed area
that contains them.*

However, vice versa

מכר זבל לא מכר אשפה

*If a person sold manure, the dump is not included,
even though מוכר בעין יפה מוכר, because the dump
is not associated with its contents.*

רבי נתן

מכר בור

מכר מימיו

If a person sold a pit,
the water in it
is included, because

מוכר

בעין יפה מוכר

קמיתא

מכר בור

לא מכר מימיו

If a person sold a pit,
the water in it is not
included, because

מוכר

בעין רעה מוכר

2 The Gemara proceeds with a discussion of whether one is liable for מעילה if he benefits from the contents of a הקדש item, which depends on whether at the time of הקדש, the item was מלאין, the contents were existent, or ריקנין, the contents were non-existent.

The Mishnah in Masechta מעילה states
כל הראוי למזבח ולא לבדק הבית

לבדק הבית ולא למזבח
לא למזבח ולא לבדק הבית

Regarding all הקדש items, such as one that can be used only as an offering on the מזבח, or only for the structural maintenance of the Bais Hamikdash, or one that cannot be used for neither מזבח nor לבדק הבית, in all cases

מועלין בהן ובמה שבתוכן

One is liable for מעילה if he benefits from either the הקדש item or its contents.

As the Mishnah elaborates

כיצד

הקדיש בור מלאה מים

If a person placed הקדש, without specifying, on a pit filled with water, and the water is ראו לבדק הבית or ראוי לבדק הבית

On a pile filled with manure which is neither למזבח nor לבדק הבית, or

שובר מלא יונים

On a dovecote with doves, which is למזבח; or

שדה מלאה עשבים

On a field that was filled with grass, or

אילן נשוי פירות

On a tree that bore fruits, which are neither למזבח nor לבדק הבית

מועלין בהן ובמה שבתוכן

מועילה applies to both the item and its contents.

2 *Is one liable for מעילה if he benefits from the contents of a הקדש item,*

This depends on whether at the time of הקדש, the item was מלאין, the contents were existent, or ריקנין, the contents were non-existent.

**כל הראוי למזבח ולא לבדק הבית
לבדק הבית ולא למזבח
לא למזבח ולא לבדק הבית**

Regarding all הקדש items,

**מועלין בהן
ובמה שבתוכן**

One is liable for מעילה if he benefits from either the הקדש item or its contents.

As the Mishnah elaborates

כיצד

הקדיש בור מלאה מים

If a person placed הקדש, without specifying, on a pit filled with water, and the water is ראו לבדק הבית

– or –

אשפות מלאות זבל

On a pile filled with manure which is neither למזבח nor לבדק הבית

– or –

שובר מלא יונים

On a dovecote with doves, which is למזבח

– or –

שדה מלאה עשבים

On a field that was filled with grass

– or –

אילן נשוי פירות

On a tree that bore fruits, which are neither למזבח nor לבדק הבית

**מועלין בהן
ובמה שבתוכן**

מועילה applies to both the item and its contents.

3 אבל הקדיש בור
ואחר כך נתמלא מים
If he placed הקדש on an empty pit, and then it was filled
with water; or
אשפה ואחר כך נתמלאה זבל
On an empty area, and then it was filled with manure, or
שובר ואח"כ נתמלא יונים
On an empty dovecote, and then it was filled with doves,
or
אילן ואחר כך נשא פירות
On an empty tree, and then the fruits grew in.
שדה ואחר כך נתמלאה עשבים
On a empty field, and then the grass grew in
מועלין בהן
ואין מועלין במה שבתוכן
דברי רבי יהודה
applies to the actual item only, but not to the
contents.

יסוי disagrees and says it depends:
המקדיש את השדה ואת האילן
If he placed הקדש on an empty field or tree,
מועלין בהן ובגידוליהם
מפני שהן גידולי הקדש
applies to the produce, because the contents grow
from the actual הקדש item.
However regarding
בור ושובר
מועלין בהן
ואין מועלין במה שבתוכן
does not apply to the birds, because the contents do
not grow from the actual הקדש item.
=====

3

**אבל הקדיש בור
ואחר כך נתמלא מים**
If he placed הקדש on an empty pit,
and then it was filled with water
- or -

אשפה ואחר כך נתמלאה זבל
On an empty area, and then it was filled with manure,
- or -

שובר ואח"כ נתמלא יונים
On an empty dovecote, and then it was filled with doves,
- or -

אילן ואחר כך נשא פירות
On an empty tree, and then the fruits grew in.
- or -

שדה ואחר כך נתמלאה עשבים
On a empty field, and then the grass grew in

**מועלין בהן
ואין מועלין במה שבתוכן**
דברי רבי יפ/דפ
applies to the actual item only,
but not to the contents.

רבי יוסי

המקדיש את השדה ואת האילן
If he placed הקדש on an empty field or tree,
**מועלין בהן ובגידוליהם
מפני שהן גידולי הקדש**
applies to the produce,
because the contents grow from the actual הקדש item.
However

**בור ושובר
מועלין בהן
ואין מועלין במה שבתוכן**
does not apply to the birds,
because the contents do not grow from
the actual הקדש item.

4 The Gemara proceeds with a Braisa in which there is a Machlokes:

תנו רבנן הקדישין ריקנין
ואח"כ נתמלאו

If a person placed the הקדש on an empty item and it then became filled, the תנא קמא holds

מועלין בהן

ואין מועלין במה שבתוכן

And

רבנן disagrees and says

אף מועלין במה שבתוכן

applies to the contents as well.

However

הקדישין מלאין

If a person placed the הקדש on a filled item, the Machlokes is in reverse, the תנא קמא holds

מועלין בהן

ובמה שבתוכן

While

רבנן holds

מועלין בהן

ואין מועלין במה שבתוכן

רבה explains as follows:

There is no Machlokes regarding

שדה ואילן

And all agree with רבי יוסי that regardless of whether it was

מלאין or ריקנין

מועלין בהן ובמה שבתוכן

מפני שהן גידולי הקדש

4

ברייתא

תנו רבנן הקדישין ריקנין
ואח"כ נתמלאו

If a person placed the הקדש on an empty item and it then became filled

רבי אלעזר ברבי שמעון

אף מועלין
במה שבתוכן
applies to the
contents as well.

תנא קמא

מועלין בהן
ואין מועלין
במה שבתוכן

הקדישין מלאין

If a person placed the הקדש on a filled item,

רבי אלעזר ברבי שמעון

מועלין בהן
ואין מועלין
במה שבתוכן

תנא קמא

מועלין בהן
ובמה שבתוכן

רבה

There is no Machlokes regarding

שדה ואילן

All agree with רבי יוסי that regardless of whether it was מלאין or ריקנין

מועלין בהן ובמה שבתוכן
מפני שהן גידולי הקדש

The Machlokes is merely regarding

בור ושובך

A pit or dovecote, in which the contents do not grow from the actual הקדש item;

5 The Machlokes is merely regarding

בור ושובר
A pit or dovecote, in which the contents do not grow from the actual הקדש item;
And the Machlokes regarding
בור ושובר
ריקנין
Is as follows
פליגי בפלוגתא דרבי מאיר ורבנן
They disagree in the Machlokes regarding
אדם מקנה דבר שלא בא לעולם
Whether one can make a transaction now, to take effect later, for something that it cannot take effect now because it is as of yet non-existent?

The רבנן holds like the רבי מאיר קמא
אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם
One cannot make a transaction now, for something that is non-existent. Therefore, the הקדש can take effect only on the בור ושובר that are existent, but it cannot take effect on their contents, the מים ויונים, that are not yet existent.

רבי מאיר holds like ר"א ברבי שמעון
אדם מקנה דבר שלא בא לעולם
One can make a transaction now, even for something that is non-existent. Therefore, the הקדש can take effect on the מים ויונים as well, even though they are not yet existent.

And even though רבי מאיר holds
אדם מקנה דבר שלא בא לעולם
Only
בדעבידי דאתו
If the non-existent item is certain to come about;
The Braisa refers to cases of עבידי דאתי;
Regarding בור

במים הבאין דרך חצרו לבור
The pit was on a slope, and the water flows naturally downward through his yard into the pit.
And regarding שובר
יונים הבאין דרך שובכו לשובר
He owned another שובר near the one of הקדש, and the doves pass through his שובר into the שובר of הקדש

5

1
The Machlokes regarding
בור ושובר ריקנין
is as follows:

פליגי בפלוגתא דרבי מאיר ורבנן
They disagree in the Machlokes regarding
אדם מקנה דבר שלא בא לעולם
Whether one can make a transaction now, to take effect later, for something that cannot take effect now because it is as of yet non-existent?

רבי אלעזר ברבי שמעון
מועלין בהן ואין מועלין במה שבתוכן

רבי מאיר holds like רבי אלעזר
holds like רבי אלעזר

אדם מקנה דבר שלא בא לעולם
One can make a transaction now, even for something that is non-existent.
Therefore, the הקדש can take effect on the מים ויונים as well, even though they are not yet existent.

תנא קמא
מועלין בהן ובמה שבתוכן

תנא קמא holds like רבנן

אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם
One cannot make a transaction now, for something that is non-existent.
Therefore, the הקדש can take effect only on the בור ושובר that are existent, but it cannot take effect on their contents, the מים ויונים, that are not yet existent.

רבי מאיר

בדעבידי דאתו

Only if the non-existent item is certain to come about

שובר

יונים הבאין דרך שובכו לשובך
He owned another שובר near the one of הקדש, and the doves pass through his שובר into the שובר of הקדש

בור

אדם מקנה דבר שלא בא לעולם
The pit was on a slope, and water flows naturally downward through his yard into the pit.

6 2.
Regarding the Machlokes of בור ושובך מלאים
The Gemara explains that this is in a case of כגון שהקדיש בור סתם
He made the הקדש, but did not specify its contents;
רבי שמעון holds like his father רבי אלעזר ברבי שמעון holds
דנין דין גבוה מדין הדיוט
The Halachos of הקדש can be derived from the Halachos of a common person.
Therefore, just as regarding הדיוט the קמא in the Braisa holds
מצי אמר בירא זביני לך
מיא לא זביני לך
The seller can claim he sold only the pit but not the water inside, because
מוכר בעין רעה מוכר
One does not sell to generously.
So too, regarding הקדש
בירא אקדיש
מיא לא אקדיש
The seller can claim, he made only the pit הקדש, but not the water inside, because
מקדיש בעין רעה מקדיש
One does not donate to הקדש generously.
However, as the Rashbam adds even so רבי אלעזר בר"ש holds regarding
בור ושובך
ריקנין
מועלין בהן
ובמה שבתוכן
Because there is no עין רעה for something that is non-existent;

6 2
The Machlokes regarding בור ושובך מלאים is as follows:
כגון שהקדיש בור סתם
He made the הקדש, but did not specify its contents;
רבי אלעזר ברבי שמעון מועלין בהן ואין מועלין במה שבתוכן
רבי אלעזר ברבי שמעון holds like his father
דנין דין גבוה מדין הדיוט
The Halachos of הקדש can be derived from the Halachos of a common person.
Therefore...

<i>So too, regarding הקדש מצי אמר</i>	<i>Just as regarding הדיוט מצי אמר</i>
בירא אקדיש מיא לא אקדיש	בירא זביני לך מיא לא זביני לך
<i>The seller can claim, he made only the pit הקדש, but not the water inside, because</i>	<i>The seller can claim he sold only the pit but not the water inside, because</i>
מקדיש בעין רעה מקדיש	מוכר בעין רעה מוכר

However, even so רבי אלעזר בר"ש holds regarding
בור ושובך ריקנין מועלין בהן ובמה שבתוכן
Because there is no עין רעה for something that is non-existent.

7 The תנא קמא disagrees with רבי אלעזר בר"ש, either because he holds

אין דנין דין גבוה מדין הדיוט

The Halachah of הקדש cannot be derived from the Halachah of a הדיוט, and therefore although regarding

הדיוט we say

מאי לא זביני לך

Because

בעין רעה מוכר

One does not sell generously

However regarding הקדש we say

מאי נמי קדיש

Because

בעין יפה מקדיש

One does donate to הקדש generously

OR as the Rashbam explains, the תנא קמא also holds

דנין דין גבוה מדין הדיוט

But he also holds like our Mishnah in that regarding הדיוט

מכר בור מכר מימיה

Because

בעין יפה מוכר

And therefore regarding הקדש

מאי נמי קדיש

Because, certainly

בעין יפה מקדיש

7

תנא קמא
**מועלין בהן
 ובמה שבתוכן**

רבי אלעזר בר"ש disagrees with תנא קמא,
 either because he holds

אין דנין דין גבוה מדין הדיוט

The Halachah of הקדש cannot be derived
 from the Halachah of a הדיוט,

Therefore. . .

However regarding הקדש
 we say

מאי נמי קדיש

Because

בעין יפה מקדיש

Although regarding הדיוט
 we say

מאי לא זביני לך

Because

בעין רעה מוכר

Or as the Rashbam explains,

The תנא קמא also holds

דנין דין גבוה מדין הדיוט

But he also holds like our Mishnah in that. . .

And therefore regarding הקדש

מאי נמי

קדיש

Because, certainly

בעין יפה מקדיש

Regarding הדיוט

מכר בור

מכר מימיה

Because

בעין יפה מוכר